

# Medische zorg

Wonen in België, uitkering of pensioen uit Nederland



## Inhoud

Hoe heeft u recht op medische zorg?	2
Wat moet u doen voor uw recht op zorg?	2
Welke medische zorg krijgt u?	
Wie vergoedt de zorgkosten en tegen welk tarief?	4
Welke bedragen moet u betalen voor uw recht op zorg?	5
Kunt u zorgtoeslag krijgen?	7
Wat als...	7
Zo blijft u op de hoogte	8
Overige nuttige adressen	8

U woont in België. U verricht geen beroepswerkzaamheden. En u krijgt alleen een pensioen of uitkering uit Nederland: een AOW-pensioen, een WIA-, WAO-, nabestaandenuitkering Anw, een vervroegd pensioen of een gelijkgestelde uitkering.

---

### Hoe heeft u recht op medische zorg?

U krijgt een pensioen of uitkering uit Nederland, maar u kunt in Nederland geen zorgverzekering afsluiten. Dat kan alleen als u in Nederland woont of werkt.

U heeft via Europese regels wel ten laste van Nederland recht op medische zorg. Dit heet 'verdragsrecht'. U kunt als 'verdragsgerechtigde' bijvoorbeeld in uw woonland België terecht bij zorgverleners. Wilt u liever zorgverleners in Nederland bezoeken? Dan kan dat ook. En het is mogelijk om een beroep te doen op zorgverleners in een ander EU-land, EER-land of Zwitserland, als u daar tijdelijk verblijft en medisch noodzakelijke zorg nodig heeft.

Misschien heeft u een partner, kind of ander familielid (vader, moeder, broer, zus). Uw gezins- of familielid heeft via werk of inkomen misschien een eigen verzekering voor de kosten van medische zorg. Als dat niet zo is, krijgt uw gezins- of familielid soms een verzekering via u. Dat heet 'meeverzekering'. Is uw gezinslid met u meeverzekerd? Dan is uw gezinslid ook verdragsgerechtigde en heeft dezelfde rechten op medische zorg als u.

---

### Wat moet u doen voor uw recht op zorg?

#### Aanmelden bij CAK

Meld u in Nederland aan bij de uitvoeringsorganisatie CAK. Dit doet u met de 'Aanvraag Verdragsformulier S1'. U vult uw persoonsgegevens in. Heeft u een gezins- of familielid zonder eigen inkomen? Vul dan ook de persoonsgegevens van dat gezins- of familielid in. Het CAK stuurt u ten minste acht weken na ontvangst van uw aanvraag het formulier S1.

#### Inschrijven bij een verzekeringsinstelling

Geef het formulier S1 in België af bij een van de verzekeringsinstellingen (VI): de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (HZIV) of een van de ziekenfondsen. Een ziekenfonds heet ook wel 'mutualiteit'. Uw VI schrijft u in en geeft de inschrijving door aan het CAK. Dat is nodig, omdat Nederland de kosten van uw zorg aan België moet betalen. De VI beoordeelt ook of uw gezins- of familielid een 'persoon ten laste' is van u. Zo ja, dan geeft de VI dat door aan het CAK.

Meer weten over aansluiten bij een ziekenfonds en keuze voor een ziekenfonds? Ga naar [www.riziv.be](http://www.riziv.be), Thema's, Verzorging: Kosten en terugbetaling, Verzekerbareid, Aansluiten bij een ziekenfonds.

### Meeverzekerde gezinsleden

Als uw ziekenfonds uw gezinslid beschouwt als 'persoon ten laste', is uw gezinslid met u meeverzekerd. Om persoon ten laste te zijn, moet uw gezinslid een band met u hebben (echtgenoot, kind, ouder) en geen eigen recht op medische zorg hebben via werk, uitkering of pensioen. Uw kind is alleen persoon ten laste zolang het jonger dan 25 jaar is. Wilt u meer weten? Informeer bij uw ziekenfonds.

### European Health Insurance Card aanvragen

Zodra u bericht van het CAK krijgt dat u verdragsgerechtigd bent, vraagt u de 'European Health Insurance Card' (EHIC) aan bij het CAK. Deze EHIC-pas heeft u nodig als u zorgkosten maakt in Nederland. De pas is ook geldig in een ander EU-land, EER-land of Zwitserland. Zijn uw gezinsleden volgens het CAK ook verdragsgerechtigd? Dan kunnen uw gezinsleden ook de EHIC-pas aanvragen. Meer weten? Ga naar [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland, EHIC van het CAK.

### Zorgverzekering stopzetten

Heeft u nog een zorgverzekering in Nederland? Dan moet u deze laten stopzetten. Neem contact op met uw zorgverzekeraar en geef door dat u zich bij het CAK moet laten registreren als verdragsgerechtigde.

### Vlaamse Sociale Bescherming

Woont u in Vlaanderen of Brussel? De Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) regelt een maandelijks zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, voor mensen met een handicap en voor ouderen. Als verdragsgerechtigde kunt u zich eventueel vrijwillig aansluiten om gebruik te maken van deze regeling.

### Aanvullende verzekeringen

Als het basispakket van de wettelijke verzekering geen of onvoldoende dekking biedt, kunt u soms een aanvullende verzekering afsluiten.

- Het is voor u en uw verdragsgerechtigde gezinsleden niet mogelijk om in Nederland bij een zorgverzekeraar een aanvullende zorgverzekering af te sluiten tegen de kosten van bijvoorbeeld fysiotherapie, uitgebreide tandartshulp en alternatieve geneeswijzen.
- In België kunt u zich wel aanvullend verzekeren, bijvoorbeeld tegen de kosten van een ziekenhuisopname. Bent u aangesloten bij een ziekenfonds? Dan kunt u daar een 'hospitalisatieverzekering' afsluiten. De Hulpkas biedt geen aanvullende verzekeringen. Let op: Bent u 65 of ouder, dan is een ziekenfonds niet verplicht om een hospitalisatieverzekering met u af te sluiten. Wijst het ziekenfonds uw aanvraag af? Probeer het dan bij een van de particuliere verzekeraars in België. Meer weten over aanvullende verzekeringen in België? Ga naar [www.wikifin.be](http://www.wikifin.be), Thema's, Ziekte- en ongevallenverzekering, Hospitalisatieverzekering.

## Welke medische zorg krijgt u? Wie vergoedt de zorgkosten en tegen welk tarief?

Welke medische zorg u en uw verdragsgerechtigde gezinsleden kunnen krijgen, wie de kosten vergoedt en tegen welk tarief, hangt af van de keuzes die u of uw gezinslid maakt. In welk land gaat u zorg halen?

### Zorg in uw woonland België

U heeft aanspraak op medische zorg zoals die in België wettelijk is geregeld. Deze verzekering biedt een terugbetaling van de kosten van een breed pakket aan zorg, zoals: huisartsenzorg, geneesmiddelen, fysiotherapie, ziekenhuiszorg, hulpmiddelen, tandverzorging en revalidatiezorg.

U betaalt eerst zelf de zorgkosten aan de zorgverlener en declareert deze later bij uw VI. Bij een ziekenhuisopname hoeft u niet eerst zelf te betalen. Het ziekenhuis stuurt de rekening rechtstreeks naar uw VI. Dit heet de 'derdebetalersregeling'. Deze regeling is ook van toepassing in de apotheek. Let op: U betaalt zelf een deel van de kosten. Dit deel wat u zelf betaalt heet 'remgeld'. Hoeveel u zelf betaalt, hangt af van het soort zorg. Daarnaast betaalt u nooit meer dan een maximumbedrag per jaar. Dit heet het systeem van de 'maximumfactuur'.

Meer weten? Kijk op [www.riziv.be](http://www.riziv.be), Thema's, Verzorging: Kosten en terugbetaling, Wat het ziekenfonds terugbetaalt.

### Zorg in Nederland

U heeft recht op zorg die in Nederland op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet langdurige zorg (Wlz) voor vergoeding in aanmerking komt. De Zvw biedt dekking voor een groot deel van de reguliere geneeskundige zorg, zoals huisartsenzorg, geneesmiddelen, ziekenhuiszorg en hulpmiddelen. Dit heet het basispakket. De Wlz dekt kosten die voor bijna niemand te betalen zijn, zoals langdurige verpleging of dagelijks intensieve zorg.

U ontvangt zorg op vertoon van uw EHIC. De zorgverlener stuurt de rekening naar Zilveren Kruis. Heeft u de rekening zelf betaald? Stuur deze aan Zilveren Kruis, Groep Buitenlands Recht, postbus 650, 7300 AR Apeldoorn. Zilveren Kruis krijgt de vergoede kosten weer terug van het CAK. Zilveren Kruis past het 'eigen risico' niet toe voor verdragsgerechtigden. U hoeft dus niet de eerste €385 per jaar aan zorgkosten in Nederland zelf te betalen. Meer weten over zorg in Nederland? Ga naar [www.zilverenkruis.nl/naar-nederland](http://www.zilverenkruis.nl/naar-nederland), Gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden.

### Intensieve zorg en toezicht

Heeft u de hele dag intensieve zorg en toezicht nodig? En wilt u deze zorg in Nederland krijgen? Dan kunt u Wlz-zorg krijgen. U moet vooraf wel toestemming aanvragen bij het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Ga naar [www.ciz.nl](http://www.ciz.nl), Cliënt, Ik wil een aanvraag doen, Wlz, Ik woon in het buitenland of verblijf tijdelijk in Nederland.

### Wet maatschappelijke ondersteuning

Omdat u niet in Nederland woont, heeft u geen recht op zorg uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Bij Wmo-zorg ondersteunt de gemeente u als u niet zelfredzaam bent.

Heeft u thuishulp of thuiszorg nodig? Vraag dan naar de mogelijkheden bij uw VI en het OCMW van uw woonplaats. Meer weten? Ga naar [www.belgium.be](http://www.belgium.be), Familie, Sociale steun, senioren, Thuishulp en thuiszorg.

### Zorg buiten België en Nederland

Als u tijdelijk verblijft in een ander EU-land, EER-land, of Zwitserland, bijvoorbeeld voor een vakantie, heeft u op vertoon van uw EHIC-pas recht op medisch noodzakelijke zorg. Dit is zorg die u niet kunt uitstellen tot u weer thuis bent. U krijgt die zorg onder dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde kosten als de mensen die in dat land verzekerd zijn. De zorgverlener declareert de verleende zorg bij een ziekenfonds in het eigen land. Heeft u de rekening zelf betaald? Stuur deze dan aan het CAK, Verzekeringen Burgers, Antwoordnummer 91041, 2509 VC Den Haag.

## Welke bedragen moet u betalen voor uw recht op zorg?

Aan uw recht op medische zorg zijn natuurlijk kosten verbonden. Welke vaste en inkomensafhankelijke zorgbijdragen moet u betalen?

### Zorgbijdragen in Nederland

Voor uw verdragsrecht op zorg betaalt u een 'verdragsbijdrage' aan het CAK. Voor verdragsgerechtigde gezinsleden van 18 jaar en ouder betaalt u ook een verdragsbijdrage. De verdragsbijdrage is opgebouwd uit drie delen:

- de vaste bijdrage Zorgverzekeringswet (Zvw),
- de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw, en
- de inkomensafhankelijke bijdrage Wet langdurige zorg (Wlz).

Medische zorg is niet in alle landen even duur. Omdat de zorgkosten in uw woonland België lager zijn dan in Nederland, betaalt u een verlaagde bijdrage. Ieder deel van de verdragsbijdrage wordt vermenigvuldigd met de 'woonlandfactor'.

Kijk voor percentages en bedragen in onze Cijferbijlage. Ga naar [www.svb.nl/bbz](http://www.svb.nl/bbz), Brochures, Wonen in België, uitkering of pensioen uit Nederland.

Wilt u zelf berekenen welke verdragsbijdrage u moet betalen? Ga naar [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland, Wat moet ik aan verdragsbijdrage betalen?

### Inhouding verdragsbijdrage

CAK vraagt één van uw Nederlandse pensioen- of uitkeringsinstanties om de vaste Zvw-bijdrage in te houden. Zowel die voor uzelf als die voor de verdragsgerechtigde gezinsleden van 18 jaar of ouder. Op alle afzonderlijke Nederlandse pensioenen of uitkeringen die u ontvangt, worden de inkomensafhankelijke bijdragen ingehouden. Na afloop van ieder kalenderjaar bekijkt het CAK of u teveel of te weinig bijdrage heeft betaald. Het kan dus zijn dat u bijdrage terugkrijgt of bijdrage moet nabetalen. U krijgt hierover bericht via de jaarafrekening van het CAK.

Bij de definitieve berekening van de verdragsbijdrage gaat het CAK uit van uw 'wereldinkomen'. Dat inkomen stelt de Belastingdienst vast. U geeft uw wereldinkomen aan de Belastingdienst op via het formulier 'Opgaaf wereldinkomen'. Tot uw wereldinkomen behoort bijvoorbeeld uw pensioen of uitkering uit Nederland. Let op: Krijgt u uit België een grensarbeiderspensioen van de Federale Pensioendienst (FPD)? Dan betaalt u de verdragsbijdrage ook over dat pensioen. U geeft dit pensioen dus op via de Opgaaf wereldinkomen. Daarna heft het CAK de bijdrage via de jaarafrekening.

Meer weten over de Opgaaf wereldinkomen? Ga naar [www.belastingdienst.nl/internationaal](http://www.belastingdienst.nl/internationaal), Opgaaf wereldinkomen.

### Zorgbijdragen in België

In België moet u soms ook bijdragen betalen. Dit is ook afhankelijk van uw eigen keuzes.

- Bent u ingeschreven bij een ziekenfonds? Dan betaalt u een vaste bijdrage van ongeveer € 10 per maand. Voor deze verplichte bijdrage, die ook wel 'lidgeld' heet, krijgt u een pakket van 'aanvullende voordelen'. Heeft u gezinsleden die met u zijn meeverzekerd? Dan moet u mogelijk een hogere bijdrage betalen aan uw ziekenfonds.
- Bent u ingeschreven bij de Hulpkas? Dan betaalt u geen lidgeld.
- U hoeft over uw inkomen niet de 'bijdrage voor ziekte en invaliditeit' (ZIV-bijdrage) te betalen.
- U kunt zich eventueel vrijwillig aansluiten bij de Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) en dient dan de bijdrage van € 53 per jaar te betalen.
- Heeft u een hospitalisatieverzekering afgesloten? Dan betaalt u daar een vaste bijdrage voor. Het bedrag hangt af van uw leeftijd, geslacht en het door u gekozen verzekeringspakket.

## Kunt u zorgtoeslag krijgen?

Zorgtoeslag is een bijdrage in de kosten voor de vaste bijdrage Zvw. De Belastingdienst betaalt de zorgtoeslag uit. Of u zorgtoeslag krijgt, hangt af van uw inkomen en dat van uw eventuele 'toeslagpartner'. Hoe hoger uw inkomen, hoe lager de toeslag. Vraag zorgtoeslag aan via [www.belastingdienst.nl/internationaal](http://www.belastingdienst.nl/internationaal), (onder Toeslagen), U woont buiten Nederland, Ik wil een toeslag aanvragen vanuit het buitenland.

Heeft u een echtgenoot of een geregistreerde partner? Dan is die persoon uw toeslagpartner. Maar ook iemand anders die op uw adres ingeschreven staat, kan uw toeslagpartner zijn. Meer weten? Ga naar [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl), Toeslagen, Wie is mijn toeslagpartner?

Let op: Heeft u een verdragsgerechtigd kind van 18 jaar of ouder? Dan kan uw kind zelfstandig zorgtoeslag aanvragen. Dan telt alleen het eventuele eigen inkomen van uw kind mee voor de hoogte van de zorgtoeslag.

## Wat als...

... uw pensioen- of uitkeringsorganisatie premies volksverzekeringen inhoudt en afdraagt aan de Belastingdienst?

Dat is niet juist, want u bent niet verzekerd voor de volksverzekeringen. Uw pensioen- of uitkeringsorganisatie mag alleen de verdragsbijdrage inhouden en afdragen aan het CAK.

Om de inhouding van premies volksverzekeringen stop te laten zetten, stuurt u een verklaring 'Vrijstelling van loonheffing' aan uw pensioen- of uitkeringsorganisatie. U vraagt deze verklaring aan via [www.belastingdienst.nl/internationaal](http://www.belastingdienst.nl/internationaal), Aanvraag vrijstelling van loonheffing.

... u geen formulier S1 van het CAK krijgt?

Het CAK geeft alleen een S1-formulier af als uw pensioen of uitkering voldoet aan de voorwaarden. Het CAK geeft een overzicht van deze pensioenen en uitkeringen. Ga naar [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland, Pensioenen en uitkeringen die recht geven op een formulier S1.

Krijgt u geen formulier S1? Dan kunt u zich in België verzekeren bij een van de verzekeringsinstellingen (VI). Een VI kan u inschrijven in de hoedanigheid van 'persoon ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen'. U kunt ook een verzekering afsluiten bij een particuliere verzekeraar in België. Denk aan een verzekeringsmaatschappij als DKV of AXA.

... in België werkt of uit België een pensioen of uitkering krijgt?

Geef deze inkomsten in België door aan uw verzekeringsinstelling (VI). Uw VI beslist of u op basis van deze inkomsten in België verplicht verzekerd bent voor geneeskundige verzorging. Als dat zo is, dan stuurt uw VI een bericht aan het CAK. Het CAK trekt het S1-formulier in en verzoekt uw pensioen-

of uitkeringsorganisatie om de inhouding van de verdragsbijdrage stop te zetten.

... in Nederland woont met een pensioen of uitkering uit Nederland en naar België emigreert?

Bekijk de brochure 'Verhuizen naar het buitenland en uw zorgverzekering'. In deze brochure legt het CAK uit welke stappen u moet zetten voor uw recht op zorg. Ga naar [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland, Gepensioneerden die emigreren naar of wonen in een verdragsland.

---

**Zo blijft u op de hoogte** Bureau voor Belgische Zaken van de SVB heeft in deze leaflet kort uitleg gegeven. Maar niet alle voorwaarden en uitzonderingen staan in deze leaflet. En wetten en regelingen veranderen. Kijk daarom regelmatig op [www.grensinfo.nl](http://www.grensinfo.nl) en/of [www.svb.nl/bbz](http://www.svb.nl/bbz).

Heeft u vragen? Neem dan contact op met Bureau voor Belgische Zaken. Wij helpen u graag verder.

**Bureau voor Belgische Zaken**

Rat Verleghstraat 2, 4815 NZ Breda  
+31 (0)76 548 58 40

Vragen per e-mail via e-mailformulier. Ga naar [www.svb.nl/bbz](http://www.svb.nl/bbz), Contact, Gebruik ons e-mailformulier [www.svb.nl/bbz](http://www.svb.nl/bbz)

---

## Overige nuttige adressen

**CAK**

Zorgverzekering en buitenland (verdragsgerechtigden)  
Antwoordnummer 91041  
2509 VC Den Haag  
+31 (0)88 711 55 51

Vragen per e-mail via het contactformulier. Ga naar [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland, Contactformulier [www.hetcak.nl](http://www.hetcak.nl), Regelingen, Zorgverzekering en buitenland

**Zilveren Kruis**

Groep Buitenlands Recht  
Postbus 650  
7300 AR Apeldoorn  
+31 (0) 33 445 68 70  
[gbr@zilverenkruis.nl](mailto:gbr@zilverenkruis.nl)  
[www.zilverenkruis.nl/naar-nederland](http://www.zilverenkruis.nl/naar-nederland), Gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden



### Belastingdienst

Dienst Toeslagen

+31 (0)55 5 385 385

[www.belastingdienst.nl/internationaal](http://www.belastingdienst.nl/internationaal), (onder Toeslagen)

U woont buiten Nederland, Zorgtoeslag als u in het buitenland woont

### Centrum indicatiestelling zorg (CIZ)

Team indicatiestelling buitenland

Postbus 2690

3500 GR Utrecht

+31 (0)88 789 10 00

[indicatiestelling.buitenland@ciz.nl](mailto:indicatiestelling.buitenland@ciz.nl)

[www.ciz.nl](http://www.ciz.nl), Cliënt, Ik wil een aanvraag doen, Aanvraag vanuit het buitenland